Zaopatrzenie armii

Głównym miejscem zakwaterowania wojsk alianckich były koszary rozmieszczone na całym terytorium objętym plebiscytem. Na potrzeby lokalowe zajmowano również mieszkania i domy, które doposażano. Istotny problem logistyczny stanowiło zapewnienie żywności dla tak licznych żołnierzy rozrzuconych na 11 tys. km² obszaru plebiscytowego.

Według tabeli żywnościowej zawartej w dzienniku rozkazów wojskowych dzienna porcja żołnierza włoskiego obejmowała: 180 g makaronu lub ryżu, 200 g mięsa lub 150 g suszonego dorsza, gotowanej wołowiny, konserwowej wołowiny lub pół puszki łososia. Uzupełnieniem było 50 g warzyw strączkowych suszonych lub 100 g ziemniaków, względnie 200 g warzyw. Do tego 25 g słoniny lub oleju, 15-17 g pomidorów konserwowych i 800 g chleba. Do picia przewidziano 10 g kawy palonej i 15 g cukru. Ta sama tabela określała również wysokość przydziału tytoniu dla żołnierzy – 5 papierosów i 1 cygaro lub 5 g tytoniu na dzień. Dostępność cygar i papierosów była jednak ograniczona, co powodowało niezadowolenie i protesty.

Z raportów przesyłanych do Naczelnego Dowództwa Wojsk wynika, że dostarczana żywność nie zaspokajała potrzeb skoszarowanych żołnierzy. Kolejnym aspektem była trudność z zachowaniem świeżości artykułów spożywczych. Panujący klimat nie sprzyjał utrzymaniu w dobrym stanie zarówno warzyw i owoców, jak i mięs. Tradycyjne potrawy i napoje mieszkańców Górnego Śląska nie zawsze spotykały się z aprobatą członków sił alianckich. Żywność trzeba było sprowadzać z Włoch, m. in. ze względu na ogólne problemy aprowizacyjne, ale także na niemożność nabycia na Górnym Śląsku specjałów kuchni włoskiej, np. makaronu i win.

1 Pismo w sprawie transportu żywności dla żołnierzy stacjonujących w Opolu [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/114]
2 Prośba o dostawę czekolady [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/114]
3 Lista zamówionych produktów, które nie zostały dostarczone do koszar [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/115]
4 List żołnierza Felixa Langevina do brata z prośbą o przesłanie żywności. Opracowanie własne z postawie treści zawartych w materiałach Archiwum Państwowego w Opolu
5 Zapotrzebowanie na artykuły żywnościowe dla żołnierzy francuskich [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/114]
6–7 Sprawy przechowywania żywności dla wojsk francuskich [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/115]
8 Dyslokacja żołnierzy kontyngentu włoskiego na Górnym Śląsku [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/114]
9 Dzienna racja żywnościowa żołnierza sił alianckich – aranżacja współczesna [fot. A. Starczewska-Wojnar]
10 Wyliczenie racji żywnościowych dla wojska [Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/46/115]

Felix Langevin piszę list do domu

Plebiscyt słów
OPOLE 1921